

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0507U000186

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-03-2007

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тортіка Олександр Олександрович

2. Tortika Alexandr Alexandrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.02

Назва наукової спеціальності: Всесвітня історія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-03-2007

Спеціальність за освітою: 7.030301

Місце роботи здобувача: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: 61057, м.Харків, Бурсацький узвіз, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури і мистецтв України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.051.10

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: 61057, м.Харків, Бурсацький узвіз, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури і мистецтв України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.09.25

Тема дисертації:

1. Алано-болгарське населення Північно-Західної Хазарії в етносоціальному та геополітичному просторі півдня Східної Європи
2. Alan-Bulgarian population of North -Western Khazar in ethnic, social and geopolitical area of the South part of Eastern Europe

Реферат:

1. Об'єкт дослідження – алано-болгарське населення Північно-Західної Хазарії – лісостепового Подоння-Придонеччя, що утворювало в хазарський час певну політичну, етнокультурну та соціальну цілісність. Мета дослідження – проведення історичної реконструкції, створення ймовірної структурної моделі існування особливого етнополітичного анклаву, що входив до складу Хазарського каганату. Методи дослідження – метод індукції, порівняльно-типологічний, картографічний, взаємопов'язані методи критики змісту джерела та порівняльної критики джерел різного походження, ретроспективний та метод історичного моделювання. Практичне значення роботи полягає у використанні отриманих результатів в процесі подальшої розробки проблем, пов'язаних з історією Хазарського каганату, Стародавньої Русі, Візантії, кочових народів Східної Європи. Дані, систематизовані під час критики письмових джерел, можуть використовуватися для складання хрестоматій або антологій. Матеріали дисертації можна застосувати при підготовці університетських курсів

«Археології», «Етнології», «Історії Середніх віків». Дисертація присвячена вивченню історичних процесів, що відбувалися наприкінці VII – у третій чверті X ст. у середовищі алано-болгарського населення Північно-Західної Хазарії – в лісостеповому Подонні-Придонеччі. Історія цього регіону розглядається в межах військово-політичної та державної структури Хазарського каганату, а також у тісному зв'язку з існуючою там системою соціально-економічних відносин та торгових шляхів. Зрозуміло, що такий підхід спонукає виділяти ширший контекст історичних та етногенетичних процесів, що відбувалися в Східній Європі в другій половині VII – третій чверті X ст.

2. The object of study – Alan-Bulgarian population midst, North –Western Khazar, forest-steppe Podonye-Pridonechye, which was some political, ethno-cultural and social integrity in Khazar time. The purpose of study is realization of historical reconstruction, creation of probable structural model of existence especial ethno-political community, included in structure of Khazar Kaganate. The methods used in the research are: method of induction, comparative-typological, cartographical, interconnected methods of criticism of the contents of a source and comparative criticism of sources of a different origin, retrospective and method of historical modeling. The practical value of work consists in use of the received results during the further development of problems connected to a history of Khazar Kaganate, Ancient Rus' nomadic peoples of East Europe. The facts, systematized during criticism of written sources, can be used for creation of reader or anthologies. The materials of the dissertation can be used by preparation of university courses "Archeology", "Ethnology", "Histories of the Middle Ages ". Thesis is devoted to study the historical processes that took place in the end of VII – third quarter of X centuries in Alan-Bulgarian population midst, North –Western Khazar, forest-steppe Podonye-Pridonechye. The history of this region is considered in the context of military-political and government structures of Khazar Kaganate and also hand in glove with existing there system of social and economic relations and trade routes. It is obvious that such an approach makes us to choose broader context of historic and ethnic-genetic processes that took place in Eastern Europe in the end of VII – third quarter of X centuries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міхеев В.К.

2. Mikheyev V.K.

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коновалова І.Г.

2. Коновалова І.Г.

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сухобоков О.В.

2. Сухобоков О.В.

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сергеев І.П.
2. Сергеев І.П.

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бубенок О.Б.
2. Бубенок О.Б.

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Калініченко В.В.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Калініченко В.В.

